

Vaccineren, hoe en wat? een handreiking voor konijnenbaasjes

versie 1.1
laatst bijgewerkt: 12-11-2020

INLEIDING

Er bestaan veel onduidelijkheden en misverstanden over vaccinaties bij konijnen. Op zich niet zo raar, want er zijn de laatste jaren veel veranderingen geweest.

In de praktijk blijkt dat er regelmatig verkeerde combinaties van inenting worden gegeven. De eigenaar denkt dat zijn/haar dier volledig beschermd is, terwijl dat niet zo is.

Op social media lees je regelmatig: "Mijn konijn is ineens dood, maar hij heeft wel zijn inenting gehad ..."

Blijkbaar is het dus mogelijk dat een konijn inenting heeft gehad, maar misschien wel niet de goede. Of geen booster (herhaling van een inenting) wanneer dat wel moest.

Het is logisch dat je, als eigenaar, vertrouwt op de deskundigheid van de dierenarts. Helaas blijkt dat vertrouwen niet altijd terecht. Te vaak wordt een verkeerd advies gegeven. Dierenartsen hebben in hun opleiding weinig over konijnen geleerd. Eenmaal werkzaam in een praktijk zal hij/zij zelf nieuwe informatie moeten opdoen. En dat is niet makkelijk in een wereld waarin in snel tempo nieuwe inzichten over konijnen ontstaan.

In dit artikel willen we zoveel mogelijk duidelijkheid scheppen in de chaos van alle verschillende vaccins en vaccinaties. Zorg dat je zelf op de hoogte bent en neem desnoods dit document mee naar de dierenarts.

WELKE VACCINATIES HEEFT MIJN KONIJN NODIG?

Wanneer een konijn ingeënt wordt, tekent de dierenarts dit af in het boekje van het konijn. Het etiketje van het gebruikte vaccin wordt erbij geplakt en de datums waarop de inenting is gegeven en voor de herhalingsinenting worden genoteerd..

De eigenaar let over het algemeen niet op welke inentingen afgetekend zijn. Het inenten is gedaan, de boekjes worden opgeruimd tot de volgende inenting. Een opgeluchte eigenaar en een beschermd konijn. Of toch niet?

Het is erg belangrijk dat een eigenaar zelf goed oplet welke inentingen precies zijn gegeven. Want het kan gemakkelijk fout gaan en het wordt intussen steeds duidelijker dat dit ook regelmatig gebeurt. Veel konijnen krijgen geen volledige inenting en zijn bijvoorbeeld niet beschermd tegen RHD2.

Er zijn 3 soorten virussen waartegen preventief gevaccineerd kan worden:

- Myxomatose
- RHD type 1 (RHD1)
- RHD type 2 (RHD2)

Er bestaan verschillende entstoffen die het konijn tegen deze virussen kunnen beschermen. De keuze van het merk entstof bepaalt de mate van bescherming. Hieronder staan voorbeelden van inentingen die een konijn niet volledig beschermen en inentingen waarmee ze wel volledig beschermd zijn.

VOORBEELDEN VAN ONVOLLEDIGE VACCINATIES

- Inenting Nobivac Myxo-RHD (geen bescherming tegen RHD2)
- Inenting Rika-Vacc Duo (geen bescherming tegen RHD2)
- Inenting Filavac KC + V (geen bescherming tegen Myxomatose)

VOORBEELDEN VAN VOLLEDIGE VACCINATIES

- Inenting Nobivac Myxo-RHD-Plus
- Inenting Nobivac Myxo-RHD + Eravac
- Inenting Nobivac Myxo-RHD + Filavac

Het nadeel van dit laatste voorbeeld, met de combinatie Nobivac/Filavac, is dat het konijn met deze combi 2x de inenting tegen RHD1 krijgt. Dat is een onnodige belasting voor het systeem, zeker als het een zeer jong konijntje betreft.

Er zijn meldingen van konijnen die 2 dagen stil zijn, en minder of zelfs helemaal niet eten, nadat ze in één sessie ingeënt zijn tegen Myxomatose, RHD1 en RHD2. Bij navraag gaat het dan meestal om de combinatie Nobivac en Filavac.

Als bij je konijn dus gekozen wordt voor de combinatie vaccins Nobivac /Filavac, overleg dan met je dierenarts om twee weken pauze te houden tussen de twee inentingen. Dit is zeker iets om te overwegen als, door hoge infectiedruk, aangeraden wordt om Filavac eenmaal per half jaar te vaccineren, in plaats van eenmaal per jaar.

ALTERNATIEF - Een alternatief zou kunnen zijn om, naast Filavac niet te kiezen voor Nobivac, maar voor een vaccin tegen alleen Myxomatose. Zo krijgt het konijn wel alle nodige inenting, maar geen dubbele inenting RHD1 meer.

In Nederland is er geen apart vaccin verkrijgbaar tegen Myxomatose. Sommige dierenartsen bestellen daarom Rika-Vacc Myxo in het buitenland. Dit is een vaccin die beschermt tegen Myxomatose. Het is dus wel mogelijk om een konijn apart in te laten enten tegen RHD1/RHD2 en apart tegen Myxomatose.

WAT IS BELANGRIJK VOOR MIJ OM TE WETEN?

- Er is momenteel maar 1 vaccin dat bescherming biedt tegen alle 3 virussen met 1 injectie (Nobivac Myxo-RHD-Plus). Bij alle andere entstoffen krijgt je konijn 2 injecties
- De entstoffen mogen niet gemengd worden, ze moeten dus afzonderlijk gegeven worden
- Vrij snel na openen van een ampul moet deze geïnjecteerd worden
- De injecties dienen in de nek en onderhuids gegeven te worden, dus niet in de bill!
- Konijnen kunnen op jonge leeftijd al gevaccineerd worden, maar dan is veelal een herhaling (booster) nodig
- Let op de datum wanneer een vaccinatie herhaald moet worden. Vraag dus altijd om een vaccinatieboekje en laat een inenting bijschrijven in het boekje. Dan weet je welke entstof er gebruikt is en wanneer er herhaald moet worden.
- Als je konijn niet gezond is overleg dan met de dierenarts of het verstandig is om je konijn te laten vaccineren of dat je beter nog even kunt wachten. Indien er 2 injecties nodig zijn kan je beter beslissen om de injecties niet gelijktijdig te laten geven. Een tussenperiode van 2 weken is dan verstandig.

IK GA EEN KONIJN KOPEN, WAAR MOET IK OP LETTEN?

We raden je aan om in ieder geval een konijn te kopen dat is gevaccineerd tegen RHD1 en RHD2. Een vaccinatie tegen Myxomatose is een eigen keuze en hangt er een beetje vanaf of je in een risicogebied woont.

Na vaccinatie duurt het enige tijd voordat het vaccin ingewerkt is en voldoende bescherming biedt. Een konijn is na 3 weken beschermd als het gevaccineerd is met Nobivac Myxo-RHD-Plus. Als de inenting gegeven is voor de leeftijd van 7 weken, is een booster (herhaling) nodig voor de leeftijd van 6 maanden.

Als je konijn gevaccineerd is met Filavac of Eravac duurt het 7 dagen voordat het beschermd is. Voor Filavac geldt dat een booster 6 weken na de inenting nodig is als het konijn gevaccineerd is voor de leeftijd van 10 weken.

Let op dat je het inentingsbewijs krijgt. Controleer de namen van de vaccins in het inentingsboekje (of op het inentingsdocument wat fokkers gebruiken) of het konijn de juiste inenting heeft gekregen. Controleer dat echt goed, omdat hier regelmatig fouten mee worden gemaakt.

Een niet ingeënt konijn kopen

Als je een niet ingeënt konijn koopt neem je een verhoogd risico en kan je het best zo snel mogelijk naar de dierenarts gaan voor de benodigde inenting. De kosten hiervan lopen per dierenarts sterk uiteen.

Informeer van tevoren naar de prijzen zodat je niet verrast wordt. Bij een jong konijn is het advies

om het eerst in te laten inenten met Filavac (RHD1 en RHD2) en de Myxomatose inenting eventueel 6 weken later te laten zetten. Inenten op deze manier is minder belastend voor het konijn. Of je kiest voor het 3-in-1 vaccin (Nobivac Myxo-RHD-Plus), waarmee het konijn met 1 inenting beschermd is tegen alle 3 konijnenvirussen.

Door opkomst van het nieuwe vaccin Nobivac Myxo-RHD-Plus, dat met 1 injectie bescherming biedt tegen alle bekende konijnen-virussen, ontstaat er gelijktijdig een probleem.

Dierenartsen hebben het nieuwe vaccin inmiddels volop in voorraad, ten koste van andere vaccins.

Als nood-enting (*) tegen RHD is Nobivac Plus echter ongeschikt omdat het 3 weken duurt voordat het bescherming biedt. Een vaccin als Filavac biedt na 7 dagen al bescherming, waardoor het veel geschikter is.

De uitdaging is om een dierenarts te vinden die Filavac op voorraad heeft ...

* Een nood-enting kan redding bieden als een niet-gevaccineerd konijn besmet raakt. De resultaten zijn wisselend. Preventief inenten heeft altijd de voorkeur.

IK GA NAAR DE DIERENARTS, WAAR MOET IK OP LETTEN?

- Let erop dat de juiste inenting worden gegeven. Controleer de sticker die geplakt wordt in het boekje van je konijn. Als er met Nobivac MyxoRHD ingeënt wordt, dan moet er nog met Filavac of Eravac gevaccineerd worden zodat je konijn volledig beschermd is.
- Bespreek van tevoren met de dierenarts welke inenting je precies wenst, maar let daarna op of je konijn deze inenting ook daadwerkelijk heeft gekregen
- Sommige dierenartsen gebruiken geen stickertje met de naam van het vaccin maar vullen alleen 'RHD2' in. Verifieer van tevoren of het juiste vaccin wordt gebruikt en laat de naam vermelden in boekje.
- Let erop dat je konijn goed geprikt wordt. Af en toe wordt er door het nekvel heen gespoten, in plaats van erin. Dan is de vacht bij de prikplek nat. Controleer of dat niet het geval is. Als de vacht nat is vraag dan gelijk om een nieuwe inenting.
- Het konijn moet gevaccineerd worden in het nekvel en bijvoorbeeld niet in de bil. Injectie in een spier is erg pijnlijk.

F.A.Q. (VEELGESTELDE VRAGEN)

IK HEB EEN NESTJE, WAT NU?

De eerste weken zijn de jongen deels passief beschermd door de antistoffen die ze via de moeder ontvangen hebben. Ondanks dat, is het een spannende tijd, omdat RHD een reëel gevaar vormt. Vanaf 4 weken kunnen de jongen gevaccineerd worden tegen RHD. Het is van belang om dat dus ook met 4 of 5 weken te doen, afhankelijk van de gebruikte entstof. Wachten tot 10 weken is niet safe!

Omdat het RHD-virus eenvoudig verspreid wordt en zo besmettelijk is, is het verstandig om bezoekers bij ongevaccineerde (jonge) konijnen te weren.

Ook de herhaling (booster) is van groot belang. Bij gebruik van de entstof Eravac of Filavac is een booster na 6 weken noodzakelijk. Pas 7 tot 10 dagen na de inenting zijn de konijntjes beschermd. Bij de entstof Nobivac Myxo-RHD-Plus is een booster noodzakelijk tussen 7 weken en 6 maanden. Pas 3 weken na de inenting zijn de konijntjes beschermd.

WAT IS BOOSTEREN?

Het opnieuw vaccineren van het konijn, waardoor de hoeveelheid anti-stoffen weer stijgt, noemen we booster. Technisch gezien is de jaarlijkse herhaling dus ook een booster.

Je ziet de term voornamelijk voorbijkomen als het om jonge konijnen gaat. Bij sommige entstoffen moet een konijn een booster hebben als het gevaccineerd is voordat het 7 of 10 weken oud is. Dit is afhankelijk van de gebruikte entstof.

Een voorbeeld aan de hand van Filavac

Bij vaccinatie van een jong konijn tussen 4 en 10 weken moet er na 6 weken herhaald worden.

- Vaccinatie met 4 weken? » booster als het konijn 10 weken oud is
- Vaccinatie met 7 weken? » booster als het konijn 13 weken oud is
- Vaccinatie met 9 weken? » booster als het konijn 15 weken oud is
- Vaccinatie met 11 weken? » booster na 12 maanden
- Vaccinatie met 3 maanden? » booster na 12 maanden, etc.

KUN JE OVERSTAPPEN NAAR EEN ANDER VACCIN?

Ja, bij de meeste vaccins is dat geen probleem. Op dit moment is Nobivac Myxo-RHD-Plus daar een uitzondering in. Door de manier van productie kan het voorkomen dat het vaccin geen volledige bescherming biedt tegen RHD. Dat heeft te maken met de 'vaccinatie-geschiedenis'

- Is het konijn niet eerder gevaccineerd?
Er kan veilig Nobivac Myxo-RHD-Plus gebruikt worden
- Heeft het konijn ooit Myxomatose gehad?
Het konijn moet eerst gevaccineerd worden tegen RHD1 en RHD2, bijvoorbeeld met Filavac
- Is het konijn alleen gevaccineerd tegen Myxomatose?
Het konijn moet eerst gevaccineerd worden tegen RHD1 en RHD2, bijvoorbeeld met Filavac
- Is het konijn alleen gevaccineerd tegen RHD1?
Het konijn moet eerst gevaccineerd worden tegen RHD2, bijvoorbeeld met Eravac
- Is het konijn alleen gevaccineerd tegen RHD2?
Het konijn moet eerst gevaccineerd worden tegen RHD1, bijvoorbeeld met Filavac

Op de website van Konijnerlei is een overstapschema te downloaden. Aan de hand van dat schema kan je eenvoudig bepalen of Nobivac Myxo-RHD-Plus jouw konijn volledig beschermt.

<https://konijnerlei.nl/download/schema-nobivac-myxo-rhd-plus/>

WAT IS INFECTIEDRUK EN WAT KAN IK ER MEE?

We spreken van een verhoogde infectiedruk als een virus in een bepaald gebied veelvuldig voorkomt. Van de provincie Zeeland weten we inmiddels dat het tijdens de zomermaanden een risicogebied is wat betreft Myxomatose.

Bij een verhoogde infectiedruk wordt geadviseerd om niet de volledige beschermingstijd te wachten, maar een vaccinatie eerder te herhalen.

Als je konijn in de vakantie naar een pension gaat adviseren we je goed naar de datum te kijken waarop bescherming afloopt. Als dat omstreeks de vakantie is kan je beter ruim voor de vakantie een herhalingsvaccinatie laten zetten. Let op! Een vaccin beschermt niet direct. Bij Filavac is dat bijvoorbeeld na 7 dagen, maar bij Nobivac (Myxo-RHD-Plus), wat de meeste dierenartsen intussen gebruiken, pas na 3 weken!

WAT TE DOEN MET OUDE, ZIEKE, OF KONIJNEN MET EC?

Een dierenarts wordt geacht een konijn goed na te kijken om te beoordelen of het dier in conditie is om ingeënt te worden. Maar de uiteindelijke keuze en afweging blijft altijd bij de eigenaar. Bij een wat zwakker dier is wel het advies om niet alle inenting(en) in 1x te laten zetten, maar bijvoorbeeld eerst Filavac tegen RHD1 en RHD2. De aparte Myxomatose inenting (of Nobivac Myxo-RHD) kan dan 6 weken later gezet worden. Dit is veel minder belastend voor het systeem van het dier. Dit advies geldt ook voor jonge konijnen.

Overleg dit met de dierenarts en laat gerust je eigen mening horen. Vraag de dierenarts ook om een vaccin te bestellen, als hij/zij het niet in huis heeft.

De dierenarts op huisbezoek vragen voor de inenting(en) is ook een goede optie, dit betekent veel minder stress voor het konijn. Let er dan wel op dat de vaccins gekoeld worden meegebracht.

EC (E. Cuniculi)

Het is niet aan te raden om een konijn dat EC heeft in te laten enten. De weerstand van zo'n konijn is al op een zeer laag pitje. Dat is ook de reden waarom E. Cuniculi kans zag om uit te breken. Hierdoor zal het konijn aan de ene kant niet voldoende immuniteit op kunnen bouwen tegen het virus. En aan de andere kant zal de ziekte EC, vanwege de verdere verzwakking door de inenting, verergeren. Van de wal in de sloot dus.

Konijnen met een EC verleden lopen het risico dat het na de inenting weer de kop opsteekt. Het is aan te raden om zulke dieren 2 weken voor en tot 2 weken na de vaccinatie te laten kuren met Panacur.

Overlijden

Er zijn geen gevallen bekend van zwakke konijnen die aan de inenting(en) zelf zijn overleden. Wel aan de stress er omheen, gas, darmverstopping en verdere verlaging van de weerstand.

WAT KAN ER FOUT GAAN BIJ DE DIERENARTS?

- Verkeerde of geen booster inenting gegeven, waardoor konijnen alsnog aan RHD2 overlijden (gebeurt regelmatig)
- Er is alleen Nobivac RHD-Myxo ingeënt, dierenarts heeft nooit over RHD2 verteld (gebeurt regelmatig)
- Dierenarts injecteert verkeerd, prikt door het vel waardoor het vaccin er weer uitloopt of vaccineert in de bilspier in plaats van onder de huid in de nek.
- Het vaccin is over de datum

HOE ZIT DAT MET RHDV1 K5?

In 2012 is een nieuwe variant van het RHD-virus ontdekt. Het wordt ook wel de 'Koreaanse variant' genoemd. In 2017 heeft Australië het virus uitgezet. Nieuw-Zeeland volgde een jaar later. Vaccins die bescherming bieden tegen RHD type 1, bieden ook bescherming tegen deze variant. Er is vooralsnog geen aanvullend vaccin nodig.

VACCINATIE GEEFT TOCH GEEN 100% GARANTIE?

Nee, dat klopt.: Vaccinatie geeft geen 100% garantie, maar komt een heel eind. Bedenk echter dat er geen medicatie bestaat als een niet-gevaccineerd konijn besmet raakt met een van genoemde virussen. In bijna alle gevallen betekent het een pijnlijke dood.

Verder heb je kunnen lezen in dit document dat er nogal wat mis kan gaan, waardoor de indruk gewekt kan worden dat vaccinatie onvoldoende bescherming biedt.

Voorbeelden:

- Verkeerde voorlichting: je denkt dat je konijn volledig beschermd is, maar dat blijkt niet zo te zijn. Jouw dierenarts heeft je bijvoorbeeld nooit verteld over RHD2
- Het konijn is voordat het 10 weken oud was gevaccineerd, maar er is geen herhaling (booster) na 6 weken gegeven
- De injectie is niet goed gegaan. Verkeerde plek of er wordt dwars door het nekvel geprikt waardoor de entstof in de vacht i.p.v. in de huid verdwijnt
- De entstof was te lang geopend of onvoldoende gekoeld voordat het toegediend werd
- De periodieke herhaling is te laat of niet gegeven
- Een virus treft het konijn direct nadat het gevaccineerd is. Er is nog onvoldoende immuniteit opgebouwd
- Het konijn was niet gezond tijdens vaccinatie waardoor er onvoldoende immuniteit opgebouwd is

WELKE ENTSTOFFEN KAN JE TEGENKOMEN IN NEDERLAND EN BELGIË?

Nobivac Myxo-RHD-Plus

Dit vaccin is in maart 2020 op de markt gekomen en op dit moment het enige vaccin dat met 1 injectie beschermt tegen alle 3 virussen! Er is dus nu niet veel ervaring mee.

Kenmerken van deze entstof

Biedt bescherming tegen Myxomatose, RHD1 en RHD2
Vaccinatie-herhaling na 12 maanden
Biedt bescherming na 3 weken
Minimum leeftijd vanaf 5 weken. Het advies is vanaf 7 weken. Indien voor 7 weken gevaccineerd wordt, moet een booster tussen 7 weken en 6 maanden gegeven worden
Houdbaarheid na openen: 4 uur

Nobivac Myxo-RHD

Dit is de voorganger van bovengenoemd vaccin. Het zal t.z.t. volledig vervangen gaan worden, maar op dit moment wordt het nog gebruikt.

Kenmerken van deze entstof

Biedt bescherming tegen Myxomatose en RHD1
Vaccinatie-herhaling na 12 maanden
Biedt bescherming na 3 weken
Minimum leeftijd vanaf 5 weken, geen booster nodig
Houdbaarheid na openen: 4 uur

Filavac KC + V

Kenmerken van deze entstof

Biedt bescherming tegen

RHD1 en RHD2

Vaccinatie-herhaling

na 12 maanden

Biedt bescherming

na 7 dagen

Minimum leeftijd

vanaf 4 weken. Indien vaccinatie voor 10 weken heeft plaatsgevonden, dan is 6 weken na vaccinatie een booster (herhaling) nodig.

Houdbaarheid na openen:

2 uur

Eravac

Kenmerken van deze entstof

Biedt bescherming tegen

RHD2

Vaccinatie-herhaling

na 12 maanden

Biedt bescherming

na 7 dagen

Minimum leeftijd

vanaf 4 weken (30 dagen).

Houdbaarheid na openen:

2 uur

Rika-Vacc Duo

Kenmerken van deze entstof

Biedt bescherming tegen:

Myxomatose en RHD1

Vaccinatie-herhaling:

na 6 maanden (na 9 maanden nog 90% bescherming, na 12 maanden nog 80%)

Biedt bescherming:

na 5 dagen tegen Myxomatose en

na 10 dagen tegen RHD1

Minimum leeftijd:

vanaf 6 weken, geen booster nodig

Houdbaarheid na openen:

2 uur

NASCHRIFT

We zullen er aan moeten wennen dat genoemde virussen actief zullen blijven en dat konijnen vanaf 4 weken gevaccineerd zullen moeten worden. Dat brengt de nodige kosten met zich mee. De prijzen voor ingeënte dieren zullen terecht (moeten) stijgen. Maar we hebben geen keuze.

Niet-ingeënte konijnen die RHD krijgen zijn niet te redden en sterven altijd een nare dood.

We blijven de ontwikkelingen volgen en zoveel mogelijk informatie geven.

Tip voor opvangen, fokkers, pensions en particulieren die hun konijn(en) willen verkopen:

PRINT DIT VOLLEDIGE DOCUMENT UIT
EN GEEF HET MEE

VRAGEN

Heb je vragen? Laat het ons weten

Cindy Scheenaart - info@chantyplace.com

Roland Sellis – konijnerlei@gmail.com

Maryo van den Berg -

info@konijnenbelangen.nl

MYXOMATOSE

Het Myxomatose-virus is een myxoma, verwant aan het pokkenvirus, oorspronkelijk afkomstig uit Brazilië (Zuid-Amerika) en Californië (Noord-Amerika), waar het van nature voorkomt bij de inheemse konijnen. Doordat de lokale Braziliaanse konijnen, Tapeti en het Californische konijn gelijktijdig zijn geëvolueerd met het virus, leidde het virus zelden tot overlijden van het konijn, maar enkel tot milde ziekteverschijnselen.

Het virus wordt verspreid door een drager, zoals vliegende en stekende insecten (w.o. muggen) en konijnenvlooiën, maar ook door (direct) contact tussen een besmet en een onbesmet konijn. Denk hierbij aan direct (neus aan neus) contact (vloeistof en inhalatie), maar ook via speeksel, urine en uitwerpselen.

Ongeacht welk Myxomatose-vaccin er gebruikt wordt blijft Myxomatose een risico. Bescherm je konijn dus alsnog tegen stekende insecten en contact met wilde konijnen.

Symptomen

Van Myxomatose is bekend dat konijnen, ondanks vaccinatie, alsnog besmet kunnen raken.

Bij pokken op het lichaam, de oren, de neus, de lippen en/of de anus overleven ze het meestal. Juist door de vaccinatie. Deze konijnen kunnen ook gaten in het lichaam krijgen. Soms gaat het neusbot uitsteken en is het dier verminkt voor het leven.

In geval van zware snot, dikke ogen en/of zware longontsteking overleven ze de Myxomatose meestal niet. Ze moeten worden geëuthanaseerd, of ze sterven zelf.

Niet ingeënte dieren zijn reddeloos verloren en sterven. Een inenting biedt nooit 100% zekerheid, maar in geval van Myxomatose kan het wel net de redding zijn. Bij besmetting met het Myxomatose-virus heeft een ingeënt konijn 50% kans om te overleven. Een niet ingeënt konijn is vrijwel kansloos.

Entreactie

Door de vaccinatie kan een reactie optreden, een milde vorm van Myxomatose (kleine knobbeltjes, zie foto). In overleg met de dierenarts kan je dan pijnstillers, een ontstekingsremmend middel zoals metacam, geven gedurende 1-2 weken.

RHD (OOK WEL VHD OF VHS GENOEMD)

Het virus is zeer besmettelijk met een ernstig ziekteverloop, welke bijna altijd fataal afloopt. De ziekte wordt veroorzaakt door een type Calicivirus, namelijk het Rabbit Haemorrhagic Disease Virus (RHDV). De ziekte korten we dus af met RHD en het virus met RHDV

Het virus wordt verspreid door besmette konijnen. Het virus bevindt zich in de urine, de ontlasting, het speeksel en het oogvocht van een besmet konijn en wordt op diverse manieren verspreid door direct en indirect contact.

Waar bij Myxomatose vaak muggen en vlooien de vector (drager) zijn, is dat bij RHD nog veel breder. RHD heeft in principe geen drager nodig en overleeft ook zonder prima in de buitenlucht. Ook andere dieren kunnen het virus verspreiden, denk aan vogels (o.a. kraaien) en roofdieren (o.a. vossen). Maar ook de mens kan het virus eenvoudig meenemen aan schoenen of kleding. Daarnaast kan het virus ook zitten aan planten, dus ook in hooi en (geplukt) groenvoer. Uiteraard kunnen konijnen ook elkaar besmetten.

Het virus is enorm resistent en laat zich niet makkelijk uitroeien. Zo kan het virus een temperatuur van 60° Celsius en vorst overleven. Het virus kan 9 dagen overleven in een vlieg. Het kan maandenlang zonder gastheer en in het lichaam van een overleden konijn kan het nog veel langer in leven blijven. Het virus kan zich met een snelheid van zo'n 15 tot 60 km per week verspreiden, waarbij open water geen probleem is via insecten en vogels. Onder ideale omstandigheden kan het RHD-virus theoretisch ca. 8 maanden overleven. In praktijk wordt vaak 4 maanden aangehouden. Kortom, een taai virus.

RHD1 heeft een snel ziekteverloop. Meestal is er vrijwel geen ziektebeeld en sterft het konijn terwijl het bij wijze van spreken nog zit te eten. Vaak komt er dan bloed uit de neus. Als er wel een ziektebeeld is verschijnt dit 1 tot 3 dagen na de besmetting en kan bestaan uit o.a. hoge koorts, geen eetlust, sufheid, niet meer kunnen staan, benauwdheid en blauwe verkleuring van de slijmvliezen. De dood treedt in binnen 12 tot 36 uur na het begin van de koorts.

RHD2 heeft een veel langzamer ziekteverloop en heeft aanvankelijk geen ziektebeeld, maar het konijn kan in de laatste dagen een vreselijke doodstrijd voeren.

Een konijn kan het virus tot 28 dagen ongemerkt bij zich dragen voordat het dier plotseling sterft. In al die dagen was het konijn besmettelijk en kon het virus zich ongemerkt verder verspreiden. RHD2 is daardoor nog gevaarlijker en dodelijker dan RHD1.

Pathologisch onderzoek heeft aangetoond dat de meeste besmettingen inmiddels veroorzaakt worden door RHD2.